

زیر آسمان فیروزه ای

جنبال دوباره ۱۵۰۰شاهکار دوره «نازی‌ها»

پای وارثان تازه‌درمیان است

● سحر آزاد: شاهکارهای هنری به‌سرقت‌رفته

از سوی نازی‌ها بار دیگر خیرساز شد. نزدیک به هزارو ۵۰۰ اثر متعلق به دوره نازی‌ها که در خانه‌ای در مونیخ کشف شده بود، قرار بود پس از بررسی به وراث واقعی آنها برسد اما با ادعای جدید یکی از خوشایوندان نگهدارنده این مجموعه، این موضوع ابعاد دیگری پیدا کرد. چندی‌پیش، کشف مجموعه‌ای شامل هزارو ۵۰۰ اثر هنری که در میان آنها شاهکارهایی از هنرمندان شناخته‌شده ای همچون پابلو پیکاسو، مارک شاگال، ماتیس و... به چشم می خورد به یکی از خبرهای جنجالی هنر تبدیل شد. این آثار که در خانه‌ای در مونیخ کشف شده بودند، به دوره نازی‌ها تعلق داشت.

پس از بررسی این مجموعه رسانه‌های آلمان اعلام کردند ارزش مادی آن حدود یک‌میلیاردیورو است. آثاری که در این مجموعه پیدا شده، مربوط به دورانی است که نازی‌ها آثاری را به‌زور از مجموعه‌داران و خانواده‌های یهودی صادره و درواقع به‌سرفت برده و آنها را با قیمت‌های ارزان به فروش رساندند. هیدلبراند گورلیت در دهه ۴۰ این مجموعه را با قیمتی ارزان از نازی‌ها خرید و پس از مرگ، پسرش گورنلیس گورلیت، برای دهه‌ها آثار را در خانه‌اش نگهداری کرد. بعد از کشف این مجموعه براساس توافقنامه‌ای بین دولت آلمان و گورنلیس گورلیت، مقرر شد دادستان مونیخ تحقیقات گسترده‌ای درباره این مجموعه انجام دهد و آثاری که به گورلیت تعلق دارد، به او بازگردانده شود. با این حال مقرر شد، تابلوهایی مشکوک به‌زدی، در جایی امن نگهداری شوند تا به صاحبان اصلی آنها بازگردانده شود.

گورلیت ماه می سال جاری در ۸۱سالگی درگذشت و حالا با ادعای جدید پوتا ورنر، یکی از خوشایوندان او بار دیگر موضوع این گنجینه هنری مورد بحث قرارگرفته است. به‌گزارش آسوشیتدپرس از برلین، ورنر روز جمعه در دعوایی که تسلیم دادگاه شد، ادعا کرد این مجموعه به موزه شهر برن واقع در کشور سوئیس به ارث رسیده است. همچنین براساس گزارش یک روانپزشک که ذهنیت گورلیت را موردبررسی قرار داده بود، او خانواده‌اش را برای انجام این عمل ترغیب کرده بود. البته یک‌روز

پس از درگذشت گورلیت، موزه برن از اینکه قرار است گیرنده چنین آثاری باشد، اظهار شگفتی کرد. در همین حال در نشست‌خبری روزوشنبه در برلین، اعلام شد این موزه این ارثیه را قبول خواهد کرد ورنر ۸۶ساله با ارسال دادخواستی به دادگاهی در مونیخ، درخواست کرده دادگاه، وراث گورلیت را همچون نوادگان و برخی از اعضای دیگر خانواده او به رسمیت بشناسد.

۳ بانوی نقاش در «ارمغان غربی»

● شرق: خیابان ارمغان‌غربی یک‌بار دیگر رنگ‌وبوی ازدحام و جنب‌وجوش به خود گرفت. آثار بیتا وکیلی، طاهره صمدی طاری و بهار بهبهانی در حالی در غروب آخرین‌روز آبان در گالری بوم روی دیوار رفت که حضور اهالی هنر هفتم در کنار اهالی تجسمی در این رویداد، چشمگیر بود. «سه نگاه»، عنوان این نمایشگاه است که ۳۰ آذر افتتاح شد. بیتا وکیلی که با هفت اثر در این نمایشگاه حضور دارد، درباره آثارش گفت: «این آثار را در یکسال‌ونیم اخیر خلق کرده‌ام و هر یک برگرفته از تجربیاتی است که در سفرهای مختلف در من ایجاد شده است.» طاهره صمدی طاری یکی دیگر از هنرمندان این نمایشگاه گفت: «این آثار بیش از هرچیز به‌سبب توسعه روشی تمثیلی و فیکوراتیو که وضعیت بشر را در صحنه زندگی شتابزده دوران حاضر به چالش می‌کشد، قابل‌تأمل است. مجوم، توهم و دلهره از مفاهیم تکرارپذیر در مجموعه نقاشی‌های «شتاب‌زدگی بی‌پایان»

است.» بهار بهبهانی که هفت‌سال است در نیویورک زندگی می‌کند، با نقاشی‌های «باغ ایرانی» به بوم آمده است. او درباره شکل‌گیری این نقاشی‌ها گفت: «۱۰هه روی این آثار متمرکز بوده‌ام. مدتی است که سفرنامه غربی‌ها را مطالعه می‌کنم و نکته جالب این است که بینم تا چه اندازه توصیفی که آنها از باغ ایرانی کرده‌اند به واقعیت نزدیک است. در پروسه خواندن سفرنامه‌ها متوجه شدم وجوهای مانند عقل، خرد، عرفان، راحتی، رهایی و آزادی در مقابل هم قرار گرفته‌اند و چون در نیویورک زندگی می‌کنم به‌دنبال جست‌وجوی یک نوع هویت جمعی بودم.» همچنین مرضیه برومند، کارگردان سینما و تلویزیون هم در سخنانی گفت: «تجولاتی در آثار هنرمندان جوان در حال رخ‌دادن است که به‌وضوح می‌توان در آثار این

نمایشگاه آن را شاهد بود. زمانه کارهای نو است و ما نیز باید سلیقه‌هایمان را بر این اساس تربیت کنیم.» محمدعلی سجادی، نقاش و کارگردان سینما عنوان کرد: «آثار این سه هنرمند با آیت‌های مشترک بسیار جذاب و چشم‌نواز است. آثار وکیلی در این نمایشگاه اکسیرسیم لانگ‌شات‌هایی از کره‌زمین است، صمدی طاری تقابیل جهان و سرعت و شتاب آن را نشان داده است و بهبهانی اشاره به نوستالژی باغ‌های شرقی دارد.»نمایشگاه «سه نگاه» تا ۱۲ د در گالری بوم، واقع در خیابان ولیعصر (عج)، بالاتر از نیاپش، ارمغان‌غربی، پلاک ۱۱ در حال برگزاری است.

رییس «اداره کتاب» در گفت وگوبا «شرق»:

بررسی کتاب‌های دینی در قم فقط یک پیشنهاد است

شرق: علی جنتی در قم گفته بررسی و صدور مجوز کتاب‌های دینی را به قم منتقل می‌کند. براساس صحبت وزیر در صورت رخ‌دادن این جابه‌جایی، مراکز علوم دینی در قم مجوز کتاب‌های



دینی را صادر خواهند کرد. این تصمیم در صورت اجرایی‌شدن دارای جنبه‌های مختلفی است. مهم‌ترین ویژگی این‌تصمیم این است‌که ممیزی کتاب به‌صورت تخصصی و توسط کارشناسان انجام می‌شود. اما ازسوی دیگر مرکزیت ممیزی از وزارت‌ارشاد خارج می‌شود و از آنجا‌که براساس قانون مصوب شورایعالی انقلاب فرهنگی، صدور مجوز کتاب به اداره نظارت و ارزشیابی در فرهنگ‌و‌ارشاد اسلامی هم یکی از اعضای آن است زیر نظر معاونت فرهنگی واگذار شده، باید بنوعی قوانین مربوط به آن تغییر کند. البته حرف‌های علی جنتی در دیدار با آیت‌الله‌سعیدی، امام‌جمعه قم و تولیت حرم‌مطهر حضرت‌فاطمه‌معصومه(س) که

نوعی کوچک‌ترکردن بدنه دولتی نظارت و ارزشیابی به نظر می‌رسد، درحد یک‌پیشنهاد است و چنانکه علی شجاعی‌صاین، رییس اداره کتاب می‌گوید، هنوز مکانیزه‌های اجرایی این مساله در وزارت ارشاد مشخص نشده و این مهم درواقع پیشنهاد وزیر ارشاد بوده است.

برای عملی‌شدن باید مطالعات گسترده‌ای درباره آن انجام شود و زمینه‌های مختلف آن بررسی شود. شجاعی‌صاین در گفت‌وگو با «شرق» ضمن تأیید نظر وزیر افزود: «این پیشنهاد وزیر در‌حال‌حاضر در هیات نظارت و ارزشیابی کتاب در حال بررسی است و داریم درباره سازوکارهای اجرایی آن گفت‌وگو می‌کنیم تا به تصمیم‌گیری نهایی برسیم. تصمیم نهایی را باید اعضای شورای نظارت و ارزشیابی که همه از کارشناسان و فرهیختگان فرهنگی هستند بگیرند.»

شجاعی‌صاین آنچه را وزیر ارشاد در قم اعلام کرده، موضوعی می‌داند که در سال‌های گذشته چندین‌بار دیگر هم مطرح شده بود و نکته تازه‌ای

استقبال هندی‌ها از گروه «مهرشیراز»

«ایوانف» کوهستانی ۵ ستاره شد

شرق: منتقدان هندی «پنج‌ستاره» به «ایوانف» امیررضا کوهستانی دادند و آن را اجرایی درخشان دانستند؛ اتفاقی که اگرچه برای گروه مهرشیراز تازه نیست اما برای تئاتر ایران رویداد مهمی است. این گروه چندسالی است که بدون هیچ هیاهو و حمایت دولتی در جشنواره‌ها و سالن‌های معتبر جهان اجرایی را داشتند؛ اجراهایی که با استقبال خوبی از سوی مخاطبان مواجه شده و نام امیررضا کوهستانی و گروهش را از مرزهای ایران خارج کرده است. حالا چندماهی است که تور جهانی گروه تئاتر مهر بار دیگر آغاز شده است و امیررضا کوهستانی به‌همراه گروه، نمایش‌های در میان ابرها، ایوانف و سالگشتگی را در سالن‌های تئاتر از هنگ‌کنگ تا هلند برده‌اند. این‌روزها این گروه در هلند هستند تا نمایش ایوانف را در پنج‌شهر رنجر و مفلوک را بازی می‌کند، اما هلند مقصد نهایی گروه مهر شیراز نیست. این گروه، دوم‌آذر یعنی روز یکشنبه بعد از اجرا در لاهه به سمت پاریس می‌روند و در تئاتر باستیل این شهر در جشنواره پاییزی نمایش سالگشتگی را به صحنه می‌برند. سالگشتگی از سوم تا ۹آذر در جشنواره‌ای روی صحنه می‌رود که در آن هنرمندان شناخته‌شده‌ای چون رابرت ویلسون و رومنو کاستلوجی نیز حضور دارند و آثاری را روی صحنه می‌برند. «سالگشتگی» که یکی از آخرین اجراهای نمایشنامه‌های کوهستانی است را می‌توان ادامه نمایش موفق کوهستانی یعنی «رقص روی لیوان‌ها» دانست. او در این نمایش با بازی حسن معجونی و مهین صدری داستان گروه تئاتری را می‌گوید که به این کشور رفته است، در شهرهای آمستردام، تیلبورخ و اورترخت اجرا شد و قرار است دو اجرای آخر را در شهرهای هیرلن و لاهه داشته باشند. این نمایش در این شهرها با استقبال خوبی از سوی مردم و منتقدان هندی روبه‌رو شد. در شهر آمستردام منتقدان چهار و پنج‌ستاره به گروه مهر دادند و در مجله‌ها و سایت‌های معتبر تئاتری درباره این اجرا نوشتند.



عکس: عباس گورلی، شرق

هنر

واکنش درمیشیان به اظهارات شمقدری

حکایت تلخ سینمای مستقل همین است



شرق: عصبانیت‌ها، هرازگاهی دامن «عصبانی نیستم» را می‌گیرد؛ فیلمی که هنوز روی اکران به خود ندیده و به نظر می‌رسد تنها در صورت انجام اصلاحات متعدد و نداشتیم؛ سخنان شمقدری واکنش رضا درمیشیان را به‌دنبال داشت. این کارگردان در گفت‌وگو با «شرق» همچون گذشته نظرات خود را تکرار و عنوان کرد: «چیزی نمی‌گویم جز اینکه هر‌بار برای نمایش «عصبانی نیستم» هرآنچه در توان داشتم را به کار گرفتم، نهایت تلاش و همرایی را با مسئولان قانونی سینمایی کشور کردم. اما سکوت و تحمل و مدارای من نیز نتوانست در کشاکش تدبیرمداران و سیاست‌پیشگان به نتیجه‌ای منجر شود.» وی در ادامه تأکید کرد: «پس همه آنها که با وعده‌های امروز و فردا، با تهمت و افترا فیلم کوچک مرا مبدل به معضل فرهنگی کردند به خدا و وجدانشان واگذار می‌کنم. حکایت تلخ سینمای «مستقل»، «بی‌پناه» و «پتیم» همین است.» عصبانی نیستم قرار بود ۱۲۱آبان امسال روی پرده برود، با این حال چندروز مانده به اکران آن، مدیرکل سینمای حرفه‌ای در نامه‌ای به رییس شورای صنفی اکران خواستار خارج‌شدن فیلم «عصبانی نیستم» از دستور اکران شد. در متن نامه محمدرضا فرجی، مدیرکل سینمای حرفه‌ای به «ابوالحسن داوودی»، رییس شورای صنفی اکران آمده بود: «با توجه به حواشی به‌وجودآمده درخصوص فیلم «عصبانی نیستم» و اعلام نظر کمیسیون‌های محترم فرهنگی و اصل ۹۰ مجلس‌شورای اسلامی و حسب‌نظر مقام‌عالی وزارت و رییس‌محترم سازمان، نظر به اینکه انجام اصلاحات خواسته‌شده مستلزم صرف زمان بیشتری می‌باشد مقتضی است فیلم بادشده فعلا از دستور اکران خارج شود؛ بدیهی است پس از اعتراض واقع‌شوند از آن لحظه به‌بعد متأسفانه رفتارهای دوگانه‌ای را از آنها می‌بینیم در‌حالی‌که اتخاذ خواهد شد.»

رقابت مستندسازان سینمای ایران آغاز شد



روایتی از بیماری سرطان در سینماحقیقت!

فیلم «خون سرد» ساخته هادی معصوم‌دوست که مستندی درباره یک جوان مبتلا به بیماری سرطان است، در بخش مسابقه هشتمین دوره جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت روی پرده می‌رود. وی پیرامون موضوع مستند «خون سرد» گفت: در حال حاضر بیماری سرطان در جامعه ایرانی به موضوعی حاد تبدیل شده و جعبی از هوشنان با این بیماری دست و پنجه نرم می‌کنند. این مستند نیز زندگی سخت پسری به نام رامین را روایت می‌کند که وقتی متوجه بیماری خود می‌شود، اتفاقات زیادی برایش رخ می‌دهد!

وی افزود: تمام زندگی سوزۀ بعد از بروز بیماری سرطان تغییر می‌کند و در حقیقت موضوع فیلم، درباره تلاش دو انسان برای تغییر شرایط زندگی‌شان است. معصوم‌دوست خاطرنشان کرد: قبل از ساخت این مستند درباره سرطان خون اطلاعاتی نداشتم و از طریق آشنایی با همین بیمار و تحقیقات میدانی متوجه شدم که بیماری سرطان چه تأثیری بر روی روحیه افراد دارد. بخشی از پژوهش کار نیز به تأثیرات بیماری در خانواده این افراد مربوط می‌شود، تأثیراتی که مانند یک کشف و شهود هنگام فیلمبرداری اثر داد. وی در ادامه گفت: ایده اصلی این فیلم تصمیم‌گیری است؛ رامین که سوزۀ این فیلم است سوالی را مطرح می‌کند که بعد از اینکه به سرطان مبتلا شده، باید چه کاری انجام دهد یا دیگران در قبال او باید چه کنند.

این مستندساز تصریح کرد: متأسفانه بیماران سرطانی بعد از اینکه پیوند مغز و استخوان را انجام می‌دهند و حاشان رو به بهبودی می‌رود، مسئله شغل برایشان مطرح می‌شود. این افراد نمی‌توانند زیاد کار کنند اما مجبورند خرج روزمره خود را به دست آورند که متأسفانه هیچ تدبیری برای اشتغال بیماران ه طای صورت نگرفته است.

● مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی سازمان امور سینمایی، هشتمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» را هم‌زمان با ولادت باسعادت حضرت امام موسی کاظم(ع) و طی روزهای ۱۶ تا ۱۹آرام ۱۳۹۳، با شعار «حقیقت بهترین راهنماست، که از فرمایشات حضرت علی(ع) است، در سینما فلسطین و سینما سپیده شهر تهران برگزار خواهد کرد.

اسامی داوران بخش «مسابقه ملی» هشتمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران: سینماحقیقت اعلام و رقابت مستندسازان سینمای ایران آغاز شد. آقایان محمدرضا مقیدسان (پژوهشگر ومستندساز)، دکتر احمد ضابطی چهرمی (استاد دانشگاه، نویسنده ومستندساز)، سعید ابوطالب (مدیر فرهنگی ومستندساز)، حبیب‌احمدزاده (نویسنده و مدرس دانشگاه)، محمد شیروانی (نویسنده و کارگردان سینما)، مصطفی زراق کریمی (مستندساز و کارگردان سینما) و رامین حدیدی فاروقی (مستندساز و تهیه‌کننده)، ۱۲۰ فیلم مستند ارائه‌فته به بخش «مسابقه ملی» جشنواره سینماحقیقت را در سه‌گروه مستندهای کوتاه، نیمه‌بلند و بلند داوری خواهند کرد.

جوایز بخش «مسابقه ملی» هشتمین دوره جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت به این شرح است: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ یکصد و بیست میلیون ریال به کارگردان بهترین فیلم مستند بلند تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ یکصد میلیون ریال به کارگردان بهترین فیلم مستند کوتاه تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ شصت میلیون ریال به‌عنوان جایزه ویژه هیأت داوران نشان فیروزه سینماحقیقت، دیپلم افتخار و مبلغ یکصد و چهل میلیون ریال به بهترین فیلم جشنواره (ویژه‌تهیه‌کننده) هیأت داوران بر حسب تشخیص و قضاوت خود می‌توانند در موارد ذیل نیز نسبت به اهدای جایزه به هنرمندان برگزیده اقدام نمایند: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ پنجاه میلیون ریال به بهترین پژوهشگر، تدوینگر، تصویربردار، صدابردار، نویسنده یا گوینده گفتار متن تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ شصت میلیون ریال به‌عنوان جایزه ویژه هیأت داوران نشان فیروزه سینماحقیقت، دیپلم افتخار و مبلغ یکصد و چهل میلیون ریال به بهترین فیلم جشنواره (ویژه‌تهیه‌کننده) هیأت داوران بر حسب تشخیص و قضاوت خود می‌توانند در موارد ذیل نیز نسبت به اهدای جایزه به هنرمندان برگزیده اقدام نمایند: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ پنجاه میلیون ریال به بهترین پژوهشگر، تدوینگر، تصویربردار، صدابردار، نویسنده یا گوینده گفتار متن

در بخش «تصویر عاشورا» هم مستند پرهزی «سیمین

است» که توسط سید جواد میرهاشمی کارگردانی شده است دوازده فیلم مستند بخش «خارج از مسابقه»

جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت روی پرده می‌روند. در جمع این آثار، مستند بلند «محمدعلی سجادی» با عنوان «حمید هما» قرار گرفته که پرت‌های از «هما روستا» هنرمند قدیمی تئاتر و سینمای ایران است؛ ضمن آنکه مرتضی اتابکی نیز با فیلم مستند «خاطرات و کابوس‌های ناتمام...» زندگی حرفه‌ای «دکتر علی رفیعی» کارگردان سرشناس تئاتر را روایت می‌کند. «بی سرو سمین» هم مستند پرهزی «سیمین داشور» است که توسط سید جواد میرهاشمی کارگردانی شده است دوازده فیلم مستند بخش «خارج از مسابقه» جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت به این شرح هستند: آذراره (محسن خان جهانی)، آزادی، ۱۰۰۰ (فاطمه بهرنگی و محمداقبر مرادی)، آقای خاص (مهدی برگ‌نیل)، به ایران جوادانی‌ام (رضا رشیدیان)، بی سرو سمین (سید جواد میرهاشمی)،

چهار روز

اعلام بازنشستگی «جولی»



● شرق: آنجلینا جولی قصد دارد در ۳۹سالگی بازیگری را برای همیشه کنار بگذارد و وقتی را صرف فیلمسازی کند. به‌نظر می‌رسد بعد از ازدواج پر سروصدایش با برادریت به‌طور رسمی، او قصد دارد برای همیشه از دنیای بازیگری کنار برود. او این تصمیم را در گفت‌وگو با شبکه دیجیتال اسپای اعلام کرده و گفته است که قطعاً برنامه‌اش برای فیلمسازی قطعی است: «من هیچ‌وقت برای اینکه بازیگر باشم راحت نبودم. از کار در مقابل دوربین حس خوبی نداشتم و دوست دارم که پشت دوربین باشم. البته هیچ‌وقت فکر نکرده بودم که کارگردانی خواهم کرد اما فکر می‌کنم که باید در جایی باشم که احساس شادی کنم.» او قبل از اعلام بازنشستگی گفته بود کلوپاترا که در حال بازی‌کردن در آن است آخرین نقش سینمایی‌اش خواهد بود و در سال آینده این‌ماجرا را آغاز می‌کند. اما با اعلام بازنشستگی به‌نظر می‌رسد که این تصمیم چندوقتی است که گرفته شده است. البته جولی که به‌همراه پیت، سرپرستی شش‌فرزند که سه‌تای آنها فرزندان خودش هستند و سه‌فرزند دیگر را به سرپرستی قبول کرده است را دارند، در جایی گفته بود که ترجیح می‌دهد که وقت بیشتری را با فرزندانش سرکنند. او فعالیت‌های خیره زبانی را در کشورهای محروم انجام داد است و «سفیر حسن‌نیت سازمان‌ملل‌متحد در امور پناهندگان» است. او امسال مدرسه دخترانه‌ای را در روستایی در نزدیکی کابل، پایتخت افغانستان با هزینه شخصی‌اش ساخته است. اولین تجربه کارگردانی آنجلینا جولی در سال۲۰۱۱ با فیلم «در سرزمین خون و گمشده» بود که در مراسم اسکار رقیب جدایی‌ناذر از سیمین بود. این فیلم درباره سرزمین بوسنی و جنگ‌های بالکان است. او سال گذشته «شکست‌ناپذیر» را کارگردانی کرده که قرار است از کریسمس۲۰۱۵ اکران شود. اما مشخص نیست ورود او به حوزه فیلمسازی به‌صورت رسمی از چه زمانی آغاز می‌شود.